

รายงานการประเมินผลสัมฤทธิ์
พระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช ๒๕๕๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
ในส่วนที่มีผลกระทบต่อประชาชน*

ส่วนที่ ๑
ข้อมูลเบื้องต้น

๑. หน่วยงานผู้รับผิดชอบการประเมินผลสัมฤทธิ์ ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.)

๒. หน่วยงานผู้บังคับใช้กฎหมาย ธปท.

๓. ผู้รักษาการตามกฎหมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

๔. เหตุแห่งการประเมินผลสัมฤทธิ์ (ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)

☒ ครบรอบระยะเวลาที่กำหนด

☐ ได้รับหนังสือร้องเรียนหรือข้อเสนอนี้จากผู้เกี่ยวข้องในเรื่อง (ระบุเรื่องที่ได้รับ
การร้องเรียนหรือมีข้อเสนอนี้)

☐ ได้รับข้อเสนอนี้จากคณะกรรมการพัฒนากฎหมายในเรื่อง (ระบุเรื่องที่ได้รับ
การเสนอนี้ให้ประเมิน)

☐ อื่น ๆ คือ

๕. วันที่มีเหตุแห่งการประเมินผลสัมฤทธิ์ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๗ โดยประเมินผลที่เกิดจากการ
บังคับใช้กฎหมายตั้งแต่วันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๖

๖. รายชื่อกฎที่เป็นส่วนหนึ่งของการประเมินผลสัมฤทธิ์ในรายงานฉบับนี้

กฎที่มีผลกระทบต่อประชาชน และต้องนำมาประเมินผลสัมฤทธิ์ตามหลักเกณฑ์ของพระราชบัญญัติ
หลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ มีรายละเอียด
ตามเอกสารแนบ ๑

๗. รายชื่อกฎที่ดำเนินการประเมินผลสัมฤทธิ์เป็นการเฉพาะ (ประเมินผลสัมฤทธิ์เป็นรายฉบับ
ตามแบบรายงานการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎ)

ไม่มี

* มาตรา ๒๔ (๓) แห่งพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒
กำหนดให้หน่วยงานของรัฐประเมินผลสัมฤทธิ์กฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม หรือการจัดตั้งหรือการจัดองค์กรของ
หน่วยงานของรัฐ เฉพาะส่วนที่มีผลกระทบต่อประชาชน

ส่วนที่ ๒

การวิเคราะห์ความจำเป็นและผลกระทบของกฎหมาย

๘. กฎหมายนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ปัญหาใด

กฎหมายฉบับนี้มีขึ้นเพื่อจัดตั้ง ธปท. ให้ทำหน้าที่ธนาคารกลางของประเทศ โดยมีวัตถุประสงค์ในการดำเนินภารกิจหลักในการดูแลเสถียรภาพทางการเงิน เสถียรภาพของระบบสถาบันการเงิน และเสถียรภาพระบบการชำระเงิน โดยกำหนดโครงสร้างและการบริหารงานและอำนาจในการกระทำการต่าง ๆ ของ ธปท. เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว ตลอดจนกำหนดข้อห้ามมิให้ ธปท. กระทำการที่จะมีผลกระทบต่อการดำเนินภารกิจอันพึงเป็นงานของธนาคารกลาง เช่น การประกอบการค้าหรือมีส่วนได้เสียโดยตรงในกิจการพาณิชย์หรืออุตสาหกรรม หรือการดำเนินการอื่นใดเพื่อแสวงหากำไรกับประชาชนโดยตรง การซื้อหรือมีหุ้นในสถาบันการเงินหรือบริษัทใด การให้กู้ยืมเงินในกรณีอื่นนอกเหนือที่กำหนดไว้ในกฎหมายนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับบทบาทของธนาคารกลางที่มีการพัฒนามาเป็นลำดับ นอกจากนี้กฎหมายฉบับนี้ได้จัดตั้งกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน (FIDF) เพื่อให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่สถาบันการเงิน และรองรับการแก้ไขปัญหาวิกฤติทางการเงินของสถาบันการเงิน และรักษาไว้ซึ่งเสถียรภาพของระบบสถาบันการเงินระบบเศรษฐกิจและระบบการเงินโดยรวมของประเทศ เพื่อสนับสนุนให้เศรษฐกิจของประเทศเติบโตได้อย่างยั่งยืน

๙. มาตรการสำคัญที่ทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ของกฎหมายนี้ คือ

เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งธนาคารกลางของประเทศ พ.ร.บ. ธปท. จึงกำหนดให้ ธปท. มีวัตถุประสงค์การดำเนินภารกิจอันพึงเป็นงานของธนาคารกลางเพื่อดำรงไว้ซึ่งเสถียรภาพทางการเงิน และเสถียรภาพของระบบสถาบันการเงินและระบบการชำระเงิน^๒ โดยมีอำนาจกระทำการต่าง ๆ เพื่อบรรลุซึ่งวัตถุประสงค์ดังกล่าว ซึ่งรวมถึงการดำเนินการดังต่อไปนี้^๓

๑) การออกและจัดการธนบัตรของรัฐบาลและบัตรธนาคาร : เป็นผู้ออกธนบัตรของรัฐบาลภายใต้บังคับแห่งบทบัญญัติของกฎหมายว่าด้วยเงินตราและมีสิทธิแต่ผู้เดียวที่จะออกบัตรธนาคารในราชอาณาจักร

๒) การดำเนินนโยบายการเงิน : ดำเนินนโยบายการเงินตามที่คณะกรรมการนโยบายการเงินกำหนด ซึ่งรวมถึงการรับเงินฝากและกำหนดอัตราดอกเบี้ยในการให้กู้ยืมเงินแก่สถาบันการเงิน การซื้อขายเงินตราต่างประเทศ การกู้ยืมเงินตราต่างประเทศเพื่อดำรงไว้ซึ่งเสถียรภาพของเงินตรา การกู้ยืมเงินโดยมีหลักประกันเพื่อการดำเนินนโยบายการเงิน การซื้อขายหลักทรัพย์และแลกเปลี่ยนกระแสเงินสด

^๒ มาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช ๒๔๘๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑

^๓ มาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช ๒๔๘๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑

เพื่อการดำเนินนโยบายการเงิน การยืมหรือให้ยืมหลักทรัพย์ตามที่กำหนด และการดำเนินการอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินนโยบายการเงิน

๓) การบริหารจัดการสินทรัพย์ของ ธปท. : บริหารจัดการสินทรัพย์ของ ธปท. ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการ ธปท. กำหนด โดยคำนึงถึงความมั่นคง สภาพคล่อง ผลประโยชน์ตอบแทน ตลอดจนความเสี่ยงในการบริหารจัดการ

๔) การเป็นนายธนาคารและนายทะเบียนหลักทรัพย์ของรัฐบาล : เป็นนายธนาคารของรัฐบาล โดยมีอำนาจหน้าที่ในการดูแลบัญชีเงินฝากของกระทรวงการคลัง เก็บรักษาเงิน หลักทรัพย์ หรือของมีค่าอย่างอื่นเพื่อประโยชน์ของรัฐบาล เป็นตัวแทนของรัฐบาลในกิจการต่าง ๆ ที่กำหนด เป็นนายธนาคารของรัฐวิสาหกิจและหน่วยงานอื่นของรัฐ และอาจเป็นนายทะเบียนหลักทรัพย์ของรัฐบาลก็ได้

๕) การเป็นนายธนาคารของสถาบันการเงินและดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการรักษาเสถียรภาพของระบบเศรษฐกิจและระบบการเงิน : เป็นนายธนาคารของสถาบันการเงิน โดยมีอำนาจหน้าที่ในการให้กู้ยืมเงินหรือให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่สถาบันการเงิน การรับเก็บรักษาเงิน หลักทรัพย์หรือของมีค่าอย่างอื่นของสถาบันการเงินรวมถึงการสั่งให้สถาบันการเงินส่งรายงานหรือชี้แจงเพื่ออธิบายเกี่ยวกับทรัพย์สิน หนี้สิน หรือภาระผูกพันได้ รวมถึงการดำเนินการเพื่อรักษาเสถียรภาพของระบบเศรษฐกิจและระบบการเงินภายใต้อำนาจหน้าที่

๖) การจัดตั้งหรือสนับสนุนการจัดตั้งระบบการชำระเงิน : จัดตั้งหรือสนับสนุนการจัดตั้งระบบการชำระเงิน ระบบการหักบัญชีระหว่างสถาบันการเงินและบริหารจัดการระบบดังกล่าวให้เกิดความปลอดภัยและมีประสิทธิภาพ

๗) การกำกับและตรวจสอบสถาบันการเงิน : กำกับ ตรวจสอบ วิเคราะห์ฐานะและการดำเนินงาน ตลอดจนการบริหารความเสี่ยงของสถาบันการเงินเพื่อให้มีเสถียรภาพ

๘) การบริหารจัดการอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราภายใต้ระบบการแลกเปลี่ยนเงินตรา รวมทั้งบริหารจัดการสินทรัพย์ในทุนสำรองเงินตรา ตามกฎหมายว่าด้วยเงินตรา

๙) การควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน

๑๐) การปฏิบัติตามที่กฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของ ธปท. เช่น การกำกับดูแลระบบและบริการการชำระเงินตามกฎหมายว่าด้วยระบบการชำระเงิน การกำกับและตรวจสอบผู้ประกอบการภายใต้การกำกับตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๕๘ ได้แก่ การประกอบธุรกิจบัตรเครดิต การประกอบธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคล การประกอบธุรกิจสินเชื่อรายย่อยเพื่อการประกอบอาชีพ และการประกอบธุรกิจระบบหรือเครือข่ายอิเล็กทรอนิกส์สำหรับธุรกรรมสินเชื่อระหว่างบุคคลกับบุคคล การกำกับและตรวจสอบผู้ประกอบการธุรกิจบริษัทบริหารสินทรัพย์ตามกฎหมายว่าด้วยบริษัทบริหารสินทรัพย์ และการกำกับและตรวจสอบผู้ประกอบการธุรกิจข้อมูลเครดิตตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต

๑๐. กฎหมายนี้มีบทบัญญัติกำหนดให้ประชาชนต้องกระทำการหรืองดเว้นกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งหรือไม่ อย่างไร

๑) กำหนดให้บุคคลซึ่งทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเงินและการลงทุนระหว่างประเทศต้องจัดส่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องให้ ธปท. ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนด ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการจัดทำสถิติดุลการชำระเงิน ฐานะการลงทุนระหว่างประเทศ และสถิติการเงินของประเทศ (มาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช ๒๔๘๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑)

๒) กำหนดให้สถาบันการเงินดำรงเงินฝากไว้ที่ ธปท. (reserve requirement) ตามหลักเกณฑ์และอัตราดอกเบี้ยที่ ธปท. ประกาศกำหนด เพื่อให้ ธปท. สามารถดำเนินการตามนโยบายการเงินที่คณะกรรมการนโยบายการเงิน (กนง.) กำหนดได้ โดยปัจจุบัน ธปท. ได้ออกประกาศกำหนดให้สถาบันการเงินต้องดำรงเงินฝากเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๑ ของยอดเงินรับฝากและเงินกู้ยืมเฉลี่ย (มาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช ๒๔๘๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑)

๓) กำหนดให้สถาบันการเงินจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการกู้ยืมเงินที่ ธปท. กำหนด และการกำหนดให้สถาบันการเงินส่งรายงานเกี่ยวกับสินทรัพย์ หนี้สิน ภาระผูกพัน ตลอดจนชี้แจงรายงานดังกล่าว (มาตรา ๔๑ แห่งพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช ๒๔๘๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑)

๔) กำหนดให้สถาบันการเงินนำส่งเงินให้แก่กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน (FIDF) เป็นอัตราร้อยละต่อปีของยอดเงินที่สถาบันการเงินได้รับจากประชาชน ซึ่งหากสถาบันการเงินใดไม่นำส่งเงินหรือนำส่งไม่ครบภายในระยะเวลาที่กำหนด ต้องเสียเงินเพิ่มด้วย (มาตรา ๔๓/๕ แห่งพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช ๒๔๘๕ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๖๑)

๕) กำหนดให้สถาบันการเงินจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการกู้ยืมเงินในการดำเนินการระบบชำระเงินที่ ธปท. จัดตั้ง (มาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช ๒๔๘๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑)

๖) กำหนดห้ามมิให้บุคคลใดใช้คำว่า “ชาติ” “รัฐ” “ประเทศไทย” หรือ “กลาง” เป็นส่วนหนึ่งของชื่อหรือคำแสดงชื่อธนาคาร โดยกำหนดโทษอาญาสำหรับผู้ฝ่าฝืน (มาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช ๒๔๘๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑)

๗) กำหนดห้ามบุคคลซึ่งไม่ใช่ผู้ว่าการ กรรมการ พนักงานหรือลูกจ้าง ที่รู้ความลับเกี่ยวกับการดำเนินการของ ธปท. กระทำการด้วยประการใด ๆ ให้ผู้อื่นรู้ซึ่งความลับดังกล่าว ซึ่งมีใช่เป็นการปฏิบัติตามกฎหมายหรือตามหน้าที่ โดยกำหนดโทษอาญาสำหรับผู้ฝ่าฝืน (มาตรา ๗๕

แห่งพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช ๒๔๘๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑)

๑๑. กฎหมายนี้ยังมีความจำเป็นและสอดคล้องกับสภาพการณ์ พัฒนาการของเทคโนโลยี และวิถีชีวิตของประชาชนหรือไม่ เพียงใด

โดยที่ พ.ร.บ. ธปท. เป็นกฎหมายที่จัดตั้งให้มีหน่วยงานที่ทำหน้าที่เป็นธนาคารกลางของประเทศ เพื่อดำเนินการหลักในการดูแลเสถียรภาพทางการเงิน เสถียรภาพของระบบสถาบันการเงิน และเสถียรภาพระบบการชำระเงิน อันเป็นกลไกสำคัญที่จะทำให้ระบบเศรษฐกิจและการเงินของประเทศดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย ซึ่งจะเอื้อให้เศรษฐกิจของประเทศเติบโตได้อย่างยั่งยืน จึงเป็นกฎหมายที่ยังมีความจำเป็น นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาผลการบังคับใช้กฎหมายประกอบกับผลการรับฟังความเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องแล้วเห็นว่า ในส่วนของมาตรการที่มีผลกระทบต่อประชาชนโดยตรง ก็ยังเป็นมาตรการที่มีความจำเป็นและสอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบัน โดย ธปท. ได้มีการปรับปรุงกฎระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องมาตามลำดับ เพื่อสร้างเสริมประสิทธิภาพในการดำเนินการกิจให้รองรับการเปลี่ยนแปลงในมิติต่าง ๆ ทั้งในบริบทของประเทศและสถานการณ์ของระบบการเงินโลก พร้อมทั้งมีการนำเทคโนโลยีมาพัฒนากระบวนการดำเนินการตามกฎหมายให้ทันสมัยและอำนวยความสะดวกให้ผู้เกี่ยวข้องมากยิ่งขึ้น อาทิ การพัฒนาให้มีระบบที่บุคคลซึ่งทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเงินและการลงทุนระหว่างประเทศและมีหน้าที่จัดส่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องให้ ธปท. สามารถจัดส่งข้อมูลด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ได้โดยสะดวก

๑๒. ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับจากการมีกฎหมายนี้ คือ

พ.ร.บ. ธปท. ก่อให้เกิดประโยชน์ในมิติต่าง ๆ โดยสามารถสรุปภาพรวมได้ดังนี้

๑) ประโยชน์ต่อระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ: การที่ประเทศไทยมีธนาคารกลาง ซึ่งมีโครงสร้าง พันธกิจ และบทบาทหน้าที่ที่สอดคล้องกับแนวปฏิบัติและมาตรฐานสากล โดยเป็นหน่วยงานที่สามารถดำเนินการตามพันธกิจในการดูแลเสถียรภาพทางการเงิน เสถียรภาพของระบบสถาบันการเงิน และระบบการชำระเงินของประเทศ ส่งผลให้ระบบเศรษฐกิจการเงินของประเทศเติบโตได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

๒) ประโยชน์ต่อสถาบันการเงิน: การมีหน่วยงานที่ทำหน้าที่ในการกำกับดูแลเพื่อให้ระบบสถาบันการเงินมีความมั่นคงภายใต้กรอบนโยบายของคณะกรรมการนโยบายสถาบันการเงิน (กนส.) รวมถึงมีนายธนาคารในการทำหน้าที่ให้กู้ยืมเงิน ให้ความช่วยเหลือทางการเงิน และเข้าแทรกแซงการดำเนินงานในกรณีที่สถาบันการเงินประสบปัญหาอันอาจมีผลกระทบอย่างร้ายแรงต่อเสถียรภาพของระบบเศรษฐกิจและระบบการเงินโดยรวม ส่งผลให้การดำเนินกิจการของสถาบันการเงินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และรักษาเสถียรภาพของระบบเศรษฐกิจและระบบการเงินโดยรวมของประเทศ

๓) ประโยชน์ต่อภาคธุรกิจและประชาชน: การมีหน่วยงานซึ่งทำหน้าที่ในการดูแลและรักษาเสถียรภาพทางการเงิน ระบบสถาบันการเงินและระบบการชำระเงิน เพื่อให้ประชาชน ภาคธุรกิจ

คู่ค้าในต่างประเทศ พันธมิตรทางธุรกิจ และองค์กรระหว่างประเทศ มีความเชื่อมั่นในเสถียรภาพของระบบเศรษฐกิจและการเงินของประเทศ

๑๓. กฎหมายนี้ก่อให้เกิดผลดังต่อไปนี้หรือไม่ อย่างไร (ให้พิจารณาตอบเฉพาะประเด็นสำคัญที่ตรงกับวัตถุประสงค์ของกฎหมาย โดยไม่ต้องตอบทุกประเด็นก็ได้)

- เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพของประชาชน

ไม่มี

- ลดความเหลื่อมล้ำและสร้างความเป็นธรรมในสังคม

ไม่มี

- เป็นอุปสรรคต่อการแข่งขันหรือการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

พ.ร.บ. ธพท. เป็นกฎหมายที่จัดตั้งให้มีหน่วยงานทำหน้าที่เป็นธนาคารกลางซึ่งมีพันธกิจในการดูแลเสถียรภาพทางการเงิน เสถียรภาพของระบบสถาบันการเงิน และระบบการชำระเงินของประเทศ ส่งผลให้ระบบเศรษฐกิจการเงินของประเทศเติบโตได้อย่างยั่งยืน

- เป็นการพัฒนากฎหมายให้สอดคล้องกับหลักสากลและพันธกรณีระหว่างประเทศ

พ.ร.บ. ธพท. เป็นกฎหมายที่จัดตั้งให้มีธนาคารกลาง โดยกำหนดโครงสร้าง พันธกิจ บทบาทหน้าที่ และการกำกับดูแลด้านต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับแนวปฏิบัติและมาตรฐานสากล

- มีผลกระทบต่อเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมหรือสุขภาวะ หรือผลกระทบอื่นที่สำคัญ

ไม่มี

๑๔. มีสถิติการดำเนินคดีและการลงโทษตามกฎหมาย หรือสถิติการปฏิบัติตามและการบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายอย่างไร

นับถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๖ ไม่ปรากฏข้อมูลสถิติการลงโทษตาม พ.ร.บ. ธพท. ทั้งนี้ การลงโทษผู้ประกอบการที่อยู่ภายใต้การกำกับของ ธพท. ส่วนใหญ่เป็นความผิดตามกฎหมายเฉพาะ เช่น พระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๑ พระราชบัญญัติระบบการชำระเงิน พ.ศ. ๒๕๖๐ พระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พุทธศักราช ๒๕๔๕ ซึ่งข้อมูลและสถิติการลงโทษปรากฏในรายงานการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายแต่ละฉบับ

๑๕. มีปัญหาและอุปสรรคในการบังคับใช้กฎหมายนี้หรือไม่ อย่างไร

พ.ร.บ. ธพท. ได้กำหนดอำนาจของ ธพท. ในการกระทำการต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของธนาคารกลางในการดูแลรักษาเสถียรภาพทางการเงิน เสถียรภาพของระบบสถาบันการเงิน และเสถียรภาพระบบการชำระเงินของประเทศ เพื่อให้ระบบเศรษฐกิจและการเงินของประเทศมีเสถียรภาพสนับสนุนให้เศรษฐกิจของประเทศเติบโตอย่างยั่งยืน ซึ่งที่ผ่านมา ธพท. ภายใต้ความเห็นชอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคลังได้เสนอให้มีการแก้ไขปรับปรุง พ.ร.บ. ธพท. ให้สอดคล้อง

กับบริบทของประเทศไทยที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างต่อเนื่อง โดยล่าสุดเมื่อปี ๒๕๖๑ ได้มีการแก้ไข พ.ร.บ. ธปท. เพื่อกำหนดมาตรการและกลไกเพิ่มเติมเพื่อเป็นเครื่องมือรองรับการแก้ไขปัญหาวิกฤติทางการเงินของสถาบันการเงินและรักษาไว้ซึ่งเสถียรภาพของระบบเศรษฐกิจและระบบการเงินโดยรวม โดยเพิ่มอำนาจหน้าที่ของกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาาระบบสถาบันการเงินในการแก้ไขปัญหาของสถาบันการเงินตามแผน แนวทาง และวิธีการที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติ ซึ่งเมื่อได้มีการพิจารณาผลการบังคับใช้กฎหมายประกอบกับผลการรับฟังความเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องแล้วไม่ปรากฏปัญหาและอุปสรรคสำคัญในการบังคับใช้กฎหมายฉบับนี้ และโดยเฉพาะในส่วนของกฎหมายที่มีผลกระทบต่อประชาชน แต่ประการใด

ส่วนที่ ๓ การตรวจสอบเนื้อหาของกฎหมาย

๑๖. กฎหมายนี้มีความสัมพันธ์หรือใกล้เคียงกับกฎหมายอื่นหรือไม่ อย่างไร

พ.ร.บ. ธปท. มีความสัมพันธ์กับกฎหมายอื่น คือ

๑) พระราชบัญญัติเงินตรา พ.ศ. ๒๕๐๑ ซึ่งเป็นกฎหมายที่กำหนดเกี่ยวกับระบบเงินตราของประเทศ โดยกำหนดให้ ธปท. มีอำนาจในการจัดทำ จัดการ และนำออกใช้ธนบัตรให้มีปริมาณที่เพียงพอ และเหมาะสมกับสภาวะเศรษฐกิจ ตลอดจนให้ ธปท. รักษาไว้ซึ่งทุนสำรองเงินตราเพื่อดำรงไว้ซึ่งเสถียรภาพของเงินตรา

๒) พระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พุทธศักราช ๒๔๘๕ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้ในการควบคุม กำกับหรือห้ามการปฏิบัติกิจการใด ๆ ที่เกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนเงินหรือการอื่นซึ่งมีเงินตราต่างประเทศเข้ามาเกี่ยวข้อง โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังได้มอบหมายให้ ธปท. เป็นผู้ดำเนินการตามกฎหมาย

๓) พระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้ในการกำกับดูแลสถาบันการเงิน รวมทั้งให้อำนาจ ธปท. ในการแก้ไขฐานะหรือการดำเนินงานของสถาบันการเงินเนื่องจาก พ.ร.บ. ธปท. ได้กำหนดกลไกการแก้ไขปัญหาวิกฤติทางการเงินของสถาบันการเงินและรักษาไว้ซึ่งเสถียรภาพของระบบเศรษฐกิจและระบบการเงินโดยรวม ซึ่งครอบคลุมถึงการเสนอแผนการแก้ไขปัญหาสถาบันการเงิน การดำเนินการตามแผนที่ได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีโดยกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาาระบบสถาบันการเงิน (FIDF) อาจเข้าแทรกแซงการดำเนินงานของสถาบันการเงินได้ รวมทั้งยังได้กำหนดให้สถาบันการเงินนำส่งเงินให้แก่กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาาระบบสถาบันการเงิน (FIDF)

นอกจากนี้ ยังมีพระราชบัญญัติอื่นที่ ธปท. มีหน้าที่ในการกำกับดูแล หรือมีส่วนร่วมในการดำเนินการให้เป็นตามกฎหมาย เช่น พระราชบัญญัติระบบการชำระเงิน พ.ศ. ๒๕๖๐ ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๕๘ พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต พ.ศ. ๒๕๔๕

พระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๔๑ พระราชบัญญัติดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๒๓ พระราชบัญญัติอนุมัติพระราชกำหนดจัดสรรทุนสำรองเงินตราเกินจำนวนธนบัตรออกใช้ พ.ศ. ๒๕๔๘ พระราชบัญญัติให้อำนาจปฏิบัติการเกี่ยวกับกองทุนการเงินและธนาคารระหว่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๔๔ และ พระราชบัญญัติให้อำนาจและกำหนดการปฏิบัติบางประการเกี่ยวกับสิทธิพิเศษถอนเงินในกองทุนการเงินระหว่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๑๔

๑๗. มีการฟ้องคดีต่อศาลรัฐธรรมนูญหรือศาลปกครอง หรือการร้องเรียนต่อผู้ตรวจการแผ่นดิน หรือคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเกี่ยวกับกฎหมายนี้กี่เรื่องและในประเด็นใด

ไม่มี

๑๘. การใช้ระบบอนุญาต ระบบคณะกรรมการ ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ และโทษอาญาในกฎหมายนี้ (ถ้ามี) ยังมีความเหมาะสมอยู่หรือไม่ อย่างไร

๑๘.๑ การใช้ระบบอนุญาต

ไม่มี

๑๘.๒ การใช้ระบบคณะกรรมการ

พ.ร.บ. ธปท. กำหนดให้มีคณะกรรมการจำนวน ๔ คณะ คือ คณะกรรมการ ธปท. (กธ.) คณะกรรมการนโยบายการเงิน (กนง.) คณะกรรมการนโยบายสถาบันการเงิน (กนส.) และคณะกรรมการระบบการชำระเงิน (กรช.) โดยเมื่อพิจารณาคำแนะนำของคณะกรรมการพัฒนากฎหมาย เรื่อง การใช้ระบบคณะกรรมการในกฎหมาย ซึ่งวางหลักการสำคัญว่า รัฐพึงใช้ระบบคณะกรรมการเฉพาะกรณีที่เป็น และไม่ใช่ระบบคณะกรรมการเว้นแต่เพื่อกำหนดนโยบายกำกับ หรือกำหนดหลักเกณฑ์ ซึ่งเมื่อพิจารณาหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการทั้ง ๔ คณะแล้ว เห็นว่า ยังมีความจำเป็นที่จะต้องมีความคณะกรรมการทั้ง ๔ คณะ ซึ่งทำหน้าที่สำคัญในการกำกับดูแลกิจการและการดำเนินการของ ธปท. ในการกำหนดนโยบายการเงินของประเทศและนโยบายการบริหารจัดการอัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา ในการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการกำกับตรวจสอบสถาบันการเงิน และในการวางนโยบายเกี่ยวกับระบบการชำระเงิน ตามลำดับ นอกจากนี้ การกำหนดโครงสร้างและการแบ่งแยกอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการดังกล่าว เป็นไปตามแนวทางสากลในการจัดโครงสร้างการกำกับดูแลและการดำเนินนโยบายของธนาคารกลาง ที่มีการแบ่งแยกคณะกรรมการที่ทำหน้าที่กำกับดูแล (oversight board) ออกจากคณะกรรมการที่ทำหน้าที่กำหนดนโยบาย (policy board)

๑๘.๓ การใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่

กฎหมายฉบับนี้มีความจำเป็นต้องกำหนดให้อำนาจดุลพินิจแก่เจ้าหน้าที่ เช่น การพิจารณาให้ความช่วยเหลือสภาพคล่องแก่สถาบันการเงิน การให้กู้ยืมเงินเพื่อดำเนินการระบบการชำระเงิน การกำหนดอัตราที่สถาบันการเงินต้องดำรงเงินฝากไว้กับ ธปท. หรือที่สถาบันการเงินต้องนำส่งเงินให้แก่กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน (FIDF) อย่างไรก็ตาม ธปท. ก็ได้มีการกำหนดหลักเกณฑ์ ขั้นตอนและระยะเวลาในการดำเนินการในเรื่องดังกล่าวไว้อย่างชัดเจน

๑๘.๔ การใช้โทษอาญา

กฎหมายฉบับนี้ยังมีความจำเป็นที่จะต้องมีการใช้โทษอาญา เนื่องจากการฝ่าฝืนบทบัญญัติของกฎหมายในบางกรณี อาจส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจในวงกว้าง รวมทั้งมาตรการอื่นที่ไม่ใช่โทษทางอาญาอาจทำให้ผู้เกี่ยวข้องไม่เกิดความเกรงกลัว เพราะได้รับประโยชน์ทางเศรษฐกิจคุ้มค่ากว่าโทษที่ได้รับ

ทั้งนี้ ในกรณีการฝ่าฝืนบทบัญญัติของ พ.ร.บ. ธปท. ในเรื่องที่มีใช้ความผิดร้ายแรง ได้มีการเปลี่ยนจากความผิดทางอาญาเป็นความผิดทางวินัย ตามบัญชี ๑ ท้ายพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นวินัย พ.ศ. ๒๕๖๔ แล้ว ซึ่งได้แก่ความผิดตามมาตรา ๖๓ กรณีบุคคลซึ่งทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเงินและการลงทุนระหว่างประเทศ ไม่จัดส่งข้อมูลให้ ธปท. ตามหลักเกณฑ์ที่ ธปท. กำหนดโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๐ และความผิดตามมาตรา ๖๕ กรณีสถาบันการเงินไม่ดำรงเงินฝากไว้ที่ ธปท. ตามหลักเกณฑ์ที่ ธปท. กำหนดโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๔

ส่วนที่ ๔

ผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย

๑๙. การรับฟังความคิดเห็น

☒ ได้รับฟังความคิดเห็นโดยถูกต้องตามข้อ ๕ และข้อ ๖ ของแนวทางการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายแล้ว

☒ ได้รับฟังความคิดเห็นโดยวิธีอื่นนอกจากผ่านระบบกลาง (หากมี โดยระบุทุกวิธี) ผู้เกี่ยวข้องมีความเห็นเกี่ยวกับกฎหมายนี้หรือผลกระทบของกฎหมายนี้อย่างไร

ประชาสัมพันธ์เป็นการทั่วไปผ่านทางเว็บไซต์ของ ธปท. (<https://www.bot.or.th/>) เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องหรือประชาชนที่สนใจสามารถร่วมแสดงความคิดเห็นได้ ตั้งแต่วันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๘ จนถึงวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๖๘ (รายละเอียดตามเอกสารแนบ ๒)

๒๐. ได้นำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายของกฎหมายฉบับนี้ (ถ้ามี) มาประกอบการพิจารณาด้วยแล้วหรือไม่

ไม่ได้้นำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบดังกล่าวมาประกอบการพิจารณา เนื่องจาก พ.ร.บ. ธปท. และที่แก้ไขเพิ่มเติม ประกาศใช้ก่อนวันที่พระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ จะมีผลใช้บังคับ จึงไม่ได้มีการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

๒๑. หน่วยงานได้

๒๑.๑ ออกกฎหรือดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ เพื่อที่ประชาชนจะสามารถปฏิบัติตามกฎหมายหรือได้รับสิทธิประโยชน์จากกฎหมายหรือไม่ อย่างไร

ธปท. ได้มีการออกประกาศและระเบียบ เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข ให้สถาบันการเงินและบุคคลซึ่งทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเงินและการลงทุนระหว่างประเทศปฏิบัติ ซึ่งเป็นกฎที่มีผลกระทบต่อประชาชน และต้องนำมาประเมินผลสัมฤทธิ์ตามหลักเกณฑ์ ของพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ รวมจำนวน ๓๒ ฉบับ (รายละเอียดตามเอกสารแนบ ๑)

๒๑.๒ ดำเนินการอื่นเพื่อปฏิบัติตามและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายหรือไม่ อย่างไร

เพื่อสร้างเสริมความเข้าใจของประชาชนและภาคธุรกิจในการกิจและการดำเนินการ ตามกฎหมายของ ธปท. ได้จัดทำข้อมูลเผยแพร่ผ่านทางเว็บไซต์ของ ธปท. (<https://www.bot.or.th/>) ซึ่งรวมถึงข้อมูลกฎหมายและประกาศ ตลอดจนข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินการที่สำคัญในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านนโยบายการเงิน ด้านเสถียรภาพระบบการเงิน ด้านการกำกับระบบสถาบันการเงิน ด้านระบบการชำระเงิน ด้านธนบัตร ด้านความร่วมมือระหว่างประเทศ และด้านมาตรการพิเศษ

๒๒. ผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย

๒๒.๑ กฎหมายนี้มีการบังคับใช้หรือไม่ อย่างไร

กฎหมายนี้มีการบังคับใช้อย่างต่อเนื่องนับแต่วันที่กฎหมายมีผลใช้บังคับ (๕ พฤษภาคม ๒๕๘๕)

๒๒.๒ หากมีการบังคับใช้ เกิดผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ อย่างไร

กฎหมายนี้เกิดผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ กล่าวคือ มีหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ เป็นธนาคารกลางซึ่งสามารถดำเนินการกิจการดูแลเสถียรภาพทางการเงิน เสถียรภาพของระบบ สถาบันการเงิน และเสถียรภาพระบบการชำระเงินของประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพตามวัตถุประสงค์ ของกฎหมาย ทั้งนี้ ในส่วนของมาตรการที่มีผลกระทบต่อประชาชนโดยตรงก็เกิดผลสำเร็จ ตามเป้าหมายของแต่ละมาตรการ โดยมีการกำกับดูแลให้บุคคลที่เกี่ยวข้องและสถาบันการเงินปฏิบัติตามหน้าที่ต่าง ๆ ที่กฎหมายกำหนด เช่น การจัดส่งข้อมูลธุรกรรม การดำรงเงินฝาก และการนำส่งเงิน ให้แก่กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน (FIDF) แล้วแต่กรณี

๒๒.๓ ประชาชนมีภาระหรือรัฐมีต้นทุนที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติตามและบังคับการ ให้เป็นไปตามกฎหมายอย่างไร

๑) บุคคลซึ่งทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเงินและการลงทุนระหว่างประเทศมีหน้าที่ต้อง จัดส่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องให้ ธปท. ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนด

๒) สถาบันการเงินมีหน้าที่ต้องดำรงเงินฝากไว้ที่ ธปท. (reserve requirement) ตามหลักเกณฑ์และอัตราดอกเบี้ยที่ ธปท. ประกาศกำหนด

๓) สถาบันการเงินมีหน้าที่ต้องส่งรายงานเกี่ยวกับสินทรัพย์หนี้สิน ภาระผูกพัน ตลอดจน ชี้แจงรายงานดังกล่าว ตามที่ ธปท.

๔) สถาบันการเงินมีหน้าที่นำส่งเงินให้แก่กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบัน การเงิน (FIDF)

๕) สถาบันการเงินจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการกู้ยืมเงิน ในการดำเนินการระบบชำระหนี้ที่ ธปท. จัดตั้ง และปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการกู้ยืมเงิน เมื่อสถาบันการเงินประสบปัญหาสภาพคล่อง

๒๒.๔ เกิดผลที่ไม่ได้คาดคิดหรือไม่พึงประสงค์หรือไม่

ไม่มี

๒๓. กฎหมายนี้ คุ่มค่าหรือได้สัดส่วนเมื่อเทียบกับประโยชน์ที่ได้รับกับภาระของประชาชน และทรัพยากรที่ใช้ในการบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายหรือไม่ อย่างไร

กฎหมายฉบับนี้มีความคุ้มค่าเมื่อเทียบกับประโยชน์ที่เกิดขึ้นต่อระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ สถาบันการเงิน ตลอดจนภาคธุรกิจและประชาชน ซึ่งเกิดจากการที่ ธปท. สามารถทำหน้าที่ในฐานะธนาคารกลางที่มีความเป็นอิสระมีความโปร่งใส และมีเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพ ในการดำเนินงาน

๒๔. สมควรยกเลิก แก้ไข ปรับปรุงกฎหมายหรือกฎหมายหรือไม่ อย่างไร

โดยที่ กฎหมายว่าด้วยธนาคารแห่งประเทศไทยมีการปรับปรุงให้สอดคล้องกับบริบทของ ประเทศและสถานการณ์ของระบบการเงินของโลกมาเป็นลำดับ โดยมีการแก้ไขเพิ่มเติม พ.ร.บ. ครั้งล่าสุดเมื่อปี ๒๕๖๑ ตลอดจนมีการปรับปรุงกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการตามกฎหมาย มาเป็นระยะ อำนาจหน้าที่และเครื่องมือที่กฎหมายกำหนดเพื่อให้ ธปท. สามารถทำหน้าที่ธนาคารกลางของประเทศ โดยมีวัตถุประสงค์การดูแลเสถียรภาพทางการเงิน เสถียรภาพของระบบสถาบันการเงิน และเสถียรภาพระบบการชำระเงิน จึงยังมีความทันสมัยและมีประสิทธิภาพ ประกอบกับ มาตรการที่มีผลกระทบต่อประชาชนโดยตรงยังเป็นมาตรการที่มีความจำเป็น ได้สัดส่วน และสอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบัน ซึ่งสอดคล้องกับการประเมินผลการบังคับใช้และการรับฟัง ความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง (รายละเอียดตามเอกสารแนบ ๒) อย่างไรก็ดี เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง ในมิติต่าง ๆ ทั้งในบริบทของประเทศและสถานการณ์ระบบการเงินของโลก ธปท. จะได้มีการทบทวน กฎระเบียบและพัฒนาระบบการทำงานในลักษณะองค์รวมที่เชื่อมโยงภารกิจด้านต่าง ๆ ให้ ครอบคลุมสอดคล้อง และเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินการกิจอย่างต่อเนื่องต่อไป

๒๕. สมควรดำเนินการอื่นเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติตามและบังคับการให้เป็นไป ตามกฎหมาย หรือมีข้อเสนออื่นหรือไม่ อย่างไร

ธปท. ได้นำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการดำเนินการกิจและการบังคับการให้เป็นไป ตามกฎหมาย เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินการกิจของธนาคารกลาง โดยเฉพาะในส่วน ของมาตรการที่มีผลกระทบต่อประชาชน เช่น การนำระบบอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการยื่นคำขอ และนำส่งเอกสารต่าง ๆ ระหว่าง ธปท. และผู้ประกอบการธุรกิจภายใต้การกำกับ นอกจากนี้ ได้มีการ ปรับปรุงแนวทางการสื่อสารนโยบายและมาตรการสำคัญต่อสาธารณชน ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็น ของผู้เกี่ยวข้องที่เห็นว่า ธปท. ควรสื่อสารกับสาธารณชนให้มากยิ่งขึ้น และโดยมีเนื้อหาที่ประชาชนทั่วไป สามารถเข้าใจได้ง่าย

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าข้อมูลที่ปรากฏในรายงานนี้เป็นข้อมูลที่ได้จากการตรวจสอบและวิเคราะห์
อย่างถี่ถ้วนแล้ว

ลงชื่อ
(นายเศรษฐพุฒิ สุทธิวาทนฤพุฒิ)
ผู้ว่าการ
ธนาคารแห่งประเทศไทย
๑ กันยายน ๒๕๖๘

หน่วยงานผู้รับผิดชอบ ธปท.
เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ นายณฐนน เกตุชาติ
โทร. ๐๒๓๕๖๗๔๙๒
อีเมล nathanok@bot.or.th

รายชื่อกฎหมายลำดับรองที่ออกโดยอาศัยอำนาจของบทบัญญัติในพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช ๒๕๔๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ในส่วนที่มีผลกระทบต่อประชาชน			
	เรื่อง	รายละเอียด	กฎหมายลำดับรองและแนวนโยบายที่เกี่ยวข้อง (ประกาศ/ แนวนโยบาย/ แนวปฏิบัติ)
๑	การจัดทำสถิติดุลการชำระเงิน ฐานะการลงทุนระหว่างประเทศ และสถิติการเงินของประเทศ	การสั่งให้บุคคลซึ่งทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้อง กับการเงินและการลงทุนระหว่างประเทศ จัดส่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องต่อ ธปท. (มาตรา ๑๐)	- ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สรข. ๖/๒๕๖๓ เรื่อง จัดส่งข้อมูลเพื่อการจัดทำสถิติดุลการชำระเงินและฐานะการลงทุน ระหว่างประเทศ - ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สรข. ๒/๒๕๖๕ เรื่อง การจัดส่งข้อมูลผู้ได้รับผลประโยชน์ที่แท้จริงจากการลงทุน ในตราสารหนี้
๒	การดำรงสินทรัพย์สภาพคล่อง	กำหนดให้สถาบันการเงินดำรงเงินฝาก ไว้ที่ ธปท. (Reserve Requirements) (มาตรา ๓๔)	- ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สกง. ๕๖/๒๕๕๘ เรื่อง การกำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ดำรงเงินฝาก ที่ธนาคารแห่งประเทศไทย (Reserve Requirement) - ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สกง. ๒๘/๒๕๖๐ เรื่อง การกำหนดให้บริษัทเงินทุนและบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ดำรง เงินฝากที่ธนาคารแห่งประเทศไทย (Reserve Requirement) - ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สกง. ๔๙/๒๕๖๓ เรื่อง การกำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ดำรงเงินฝากที่ ธนาคารแห่งประเทศไทย (Reserve Requirement) (ฉบับที่ ๒)
๓	การเป็นนายธนาคารของสถาบัน การเงิน	การให้ความช่วยเหลือสภาพคล่อง แก่สถาบันการเงิน (มาตรา ๔๑ ถึง มาตรา ๔๓)	- ระเบียบธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สกง. ๑/๒๕๖๑ ว่าด้วยการกักเงินจากธนาคารแห่งประเทศไทยด้วยวิธีขายสินทรัพย์ หลักประกันชั้นหนึ่งโดยมีสัญญาว่าจะซื้อคืน - ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สกง. ๔๑/๒๕๖๑ เรื่อง ประเภทสินทรัพย์หลักประกัน - ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สกง. ๔๒/๒๕๖๑ เรื่อง ขั้นตอนการดำเนินการ กำหนดเวลา และการส่งมอบสินทรัพย์ หลักประกันให้กับ ธปท. - ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สกง. ๔๕/๒๕๖๑ เรื่อง การเรียกค่าปรับกรณีสถาบันการเงินไม่ปฏิบัติตามระเบียบ - ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สกง. ๘/๒๕๖๖ เรื่อง ราคาขายและราคาซื้อคืนสินทรัพย์หลักประกัน - ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สกง. ๙/๒๕๖๖ เรื่อง การคำนวณมูลค่าสินทรัพย์หลักประกันกรณีสถาบันการเงิน ล้มละลายซื้อคืน
๔	อำนาจในการให้กู้ยืมเงินเพื่อ ดำเนินการระบบชำระเงิน	ในการดำเนินการในระบบชำระเงินที่ ธปท. จัดตั้ง หาก ธปท. จำเป็นสามารถ ให้กู้ยืมเงินแก่สถาบันการเงินได้ (มาตรา ๔๕)	- ระเบียบธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สรข. ๒/๒๕๕๒ ว่าด้วยการรับซื้อตราสารหนี้โดยมีสัญญาว่าผู้ขายจะซื้อคืนเพื่อเป็น เงินสภาพคล่องระหว่างวัน - ระเบียบธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สรข. ๒/๒๕๕๖ ว่าด้วยการรับซื้อตราสารหนี้โดยมีสัญญาว่าผู้ขายจะซื้อคืนเพื่อเป็น เงินสภาพคล่องระหว่างวัน (แก้ไขเพิ่มเติมครั้งที่ ๑) - ระเบียบธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สรข. ๑/๒๕๕๘ ว่าด้วยการรับซื้อตราสารหนี้โดยมีสัญญาว่าผู้ขายจะซื้อคืนเพื่อเป็น เงินสภาพคล่องระหว่างวัน (แก้ไขเพิ่มเติมครั้งที่ ๒) - ระเบียบธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สรข. ๒/๒๕๖๖ ว่าด้วยการรับซื้อตราสารหนี้โดยมีสัญญาว่าผู้ขายจะซื้อคืนเพื่อเป็น เงินสภาพคล่องระหว่างวัน (แก้ไขเพิ่มเติมครั้งที่ ๓)

รายชื่อกฎหมายลำดับรองที่ออกโดยอาศัยอำนาจของบทบัญญัติในพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช ๒๔๘๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ในส่วนที่มีผลกระทบต่อประชาชน			
	เรื่อง	รายละเอียด	กฎหมายลำดับรองและแนวนโยบายที่เกี่ยวข้อง (ประกาศ/ แนวนโยบาย/ แนวปฏิบัติ)
			- ระเบียบธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สรข. ๑/๒๕๕๗ ว่าด้วยมาตรการจัดการความเสี่ยงจากการชำระดุลสุทธิพร้อมกันหลายฝ่ายในระบบบาทเน็ต - ระเบียบธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สรข. ๓/๒๕๖๖ ว่าด้วยมาตรการจัดการความเสี่ยงจากการชำระดุลสุทธิพร้อมกันหลายฝ่ายในระบบบาทเน็ต (แก้ไขเพิ่มเติมครั้งที่ ๑) - ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สรข. ๖/๒๕๕๒ เรื่อง การกำหนดสถาบันอื่นเป็นสถาบันการเงินตามระเบียบธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยการรับซื้อตราสารหนี้โดยมีสัญญาว่าผู้ขายจะซื้อคืนเพื่อเป็นเงินสภาพคล่องระหว่างวัน - ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สรข. ๒/๒๕๖๓ เรื่อง ราคาตราสารหนี้ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยจะรับซื้อในการซื้อขายตราสารหนี้กับสถาบันการเงินเพื่อเป็นเงินสภาพคล่องระหว่างวัน - ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สรข. ๘/๒๕๕๒ เรื่อง หลักเกณฑ์การรับซื้อตราสารหนี้เพื่อเป็นเงินสภาพคล่องระหว่างวัน - ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สรข. ๓/๒๕๕๘ เรื่อง หลักเกณฑ์การรับซื้อตราสารหนี้เพื่อเป็นเงินสภาพคล่องระหว่างวัน (แก้ไขเพิ่มเติมครั้งที่ ๑) - ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สรข. ๙/๒๕๕๒ เรื่อง อัตราค่าตอบแทนในการซื้อขายตราสารหนี้และวิธีคำนวณ - ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สรข. ๑๐/๒๕๕๒ เรื่อง หลักเกณฑ์การแจ้งให้ธนาคารแห่งประเทศไทยดำเนินการเกี่ยวกับเงินสภาพคล่องระหว่างวันในกรณีที่เกิดเหตุขัดข้อง - ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สรข. ๖/๒๕๕๙ เรื่อง ค่าธรรมเนียมและค่าปรับที่เกี่ยวข้องกับการใช้เงินสภาพคล่องระหว่างวัน - ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สรข. ๓/๒๕๖๓ เรื่อง การคำนวณมูลค่าตราสารหนี้กรณีสถาบันการเงินล้มละลายหรือซื้อคืนตราสารหนี้ - ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สรข. ๓/๒๕๕๔ เรื่อง ว่าด้วยการรับซื้อตราสารหนี้โดยมีสัญญาว่าผู้ขายจะซื้อคืนเพื่อเป็นเงินสภาพคล่องในกรณีวันหยุดทำการสถาบันการเงินเป็นกรณีพิเศษอันเนื่องจากกรณีฉุกเฉิน - พิธีปฏิบัติในการฝาก/ถอนหรือโอนตราสารหนี้เพื่อเงินสภาพคล่องระหว่างวัน (ภายหลังการรวมศูนย์รับฝากหลักทรัพย์) - ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สรข. ๗/๒๕๕๗ เรื่อง วิธีการดำรงตราสารหนี้ตามมาตรการจัดการความเสี่ยงจากการชำระดุลสุทธิพร้อมกันหลายฝ่ายในระบบบาทเน็ต - ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สรข. ๘/๒๕๕๗ เรื่อง การติดตาม การตรวจสอบการดำรงตราสารหนี้เพื่อเป็นหลักประกันในการชำระดุลสุทธิและการคิดค่าปรับ - ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สรข. ๙/๒๕๕๗ เรื่อง การใช้ประโยชน์อื่นของตราสารหนี้เพื่อเป็นหลักประกันในการชำระดุลสุทธิ - ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สรข. ๑/๒๕๕๘ เรื่อง วันเริ่มดำรงตราสารหนี้เพื่อเป็นหลักประกันในการชำระดุลสุทธิ - ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สรข. ๕/๒๕๖๑ เรื่อง วิธีการดำรงตราสารหนี้ตามมาตรการจัดการความเสี่ยงจากการชำระดุลสุทธิพร้อมกันหลายฝ่ายในระบบบาทเน็ต (แก้ไขเพิ่มเติมครั้งที่ ๑)

สรุปผลการรับฟังความคิดเห็นเพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์
พระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช ๒๕๔๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
ในส่วนที่มีผลกระทบต่อประชาชน^๑

ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องต่อพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช ๒๕๔๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (พ.ร.บ. ธปท.) เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายในส่วนที่มีผลกระทบต่อประชาชน โดยสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นได้ ดังนี้

๑. วิธีการ จำนวนครั้ง และระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็น

ธปท. ได้เปิดรับฟังความคิดเห็นจากผู้เกี่ยวข้อง ระหว่างวันที่ ๒๘ มีนาคม ถึงวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๖๘ ผ่านเว็บไซต์ ธปท. (www.bot.or.th) และระบบกลางทางกฎหมาย (www.law.go.th) โดยมีผู้ร่วมให้ความคิดเห็นผ่านช่องทางดังกล่าว รวมทั้งสิ้น ๑๒ ราย

ทั้งนี้ ข้อมูลประกอบการรับฟังความคิดเห็นและรายละเอียดของประเด็นที่นำไปรับฟังความคิดเห็นจากผู้เกี่ยวข้อง ปรากฏตามเอกสารแนบ

๒. ผู้เกี่ยวข้องในการรับฟังความคิดเห็น

๒.๑ ประชาชนทั่วไป จำนวน ๙ ราย

๒.๒ สถาบันการเงินหรือสถาบันการเงินเฉพาะกิจ จำนวน ๒ ราย

๒.๓ หน่วยงานหรือองค์กรภาครัฐ จำนวน ๑ ราย

๓. ผลการพิจารณา

หลังจากสิ้นสุดระยะเวลาการรับฟังความคิดเห็น ธปท. ได้นำความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้เกี่ยวข้อง มาประกอบการพิจารณาประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายฉบับนี้ โดยสรุปความคิดเห็น ข้อเสนอแนะจากผู้เกี่ยวข้อง และคำชี้แจงของ ธปท. ในแต่ละประเด็นได้ ดังนี้

^๑ มาตรา ๒๙ (๓) แห่งพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒

ประเด็นที่มีการแสดงความคิดเห็น	ความคิดเห็นและข้อสังเกตจากผู้เกี่ยวข้อง	คำชี้แจงผลการพิจารณา
๑. บทบาทหน้าที่และมาตรการสำคัญที่ ธปท. ดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของกฎหมาย	ส่วนใหญ่เห็นว่า บทบาทหน้าที่และมาตรการสำคัญที่ ธปท. ดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของกฎหมายตาม พ.ร.บ. ธปท. มีความจำเป็น สอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบัน และยังสามารถใช้ดูแลเสถียรภาพทางการเงินได้ดี ทั้งนี้ มีผู้แสดงความคิดเห็น ๒ ราย ให้ข้อสังเกตเพิ่มเติมว่า ธปท. ควรทบทวนปรับปรุงกฎหมายฉบับนี้อย่างสม่ำเสมอ พร้อมทั้งเสริมสร้างการบังคับใช้กฎหมายและกำหนดมาตรการที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้สามารถรักษาเสถียรภาพทางการเงิน ป้องกันวิกฤตการเงิน และส่งเสริมการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจได้อย่างยั่งยืน	ธปท. รับทราบความเห็น โดยที่ผ่านมา ธปท. ได้มีการเสนอแก้ไขปรับปรุง พ.ร.บ. ธปท. ให้สอดคล้องกับบริบทของประเทศ และสถานการณ์เศรษฐกิจโลกที่เปลี่ยนแปลงไป ตลอดจนได้มีการทบทวนเพื่อปรับปรุงระเบียบและประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ออกตาม พ.ร.บ. ธปท. ให้มีประสิทธิภาพและทันสมัย พร้อมทั้งมีการพัฒนามาตรการและกระบวนการบังคับใช้ที่มีความพร้อมและสามารถดำเนินการได้ทัน่วงที
๒. การเรียกข้อมูลจากประชาชนเพื่อประโยชน์ในการจัดทำสถิติดุลการชำระเงิน ฐานะการลงทุนระหว่างประเทศและสถิติการเงินของประเทศ	ส่วนใหญ่เห็นว่า มาตรการดังกล่าวมีความจำเป็นและสอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบัน เนื่องจากจะช่วยให้ ธปท. มีข้อมูลที่ครบถ้วนทันสมัยเพื่อใช้ประกอบการการปฏิบัติการกิจหลักของ ธปท. ในฐานะธนาคารกลางของประเทศ โดยเฉพาะในด้านการรักษาเสถียรภาพทางการเงิน และเสถียรภาพระบบสถาบันการเงิน ทั้งยังเป็นการปฏิบัติตามพันธกรณีระหว่างประเทศไทยในการจัดทำและเผยแพร่ข้อมูลเศรษฐกิจมหภาคตามมาตรฐานสากล ซึ่งจะส่งผล	ธปท. รับทราบความเห็น ทั้งนี้ ธปท. ได้กำหนดบุคคลผู้มีหน้าที่ประเภทชุดข้อมูล และหลักเกณฑ์ในการจัดทำและส่งข้อมูลในประกาศ ธปท. ที่ สรข. ๖/๒๕๖๓ เรื่อง จัดส่งข้อมูลเพื่อการจัดทำสถิติดุลการชำระเงินและฐานะการลงทุนระหว่างประเทศ ลงวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๓ โดยมีการสื่อสารวัตถุประสงค์ในการเก็บข้อมูลผ่านเอกสารประกอบการประชุมชี้แจง แบบสำรวจข้อมูล คู่มืออธิบายวิธีการกรอกแบบสำรวจข้อมูล และคำถาม-คำตอบในเว็บไซต์ของ ธปท. ด้วย นอกจากนี้ การจัดเก็บและใช้ข้อมูล

ประเด็นที่มีการแสดงความคิดเห็น	ความคิดเห็นและข้อสังเกตจากผู้เกี่ยวข้อง	คำชี้แจงผลการพิจารณา
	ดีต่อความน่าเชื่อถือของประเทศไทยในสายตาประชาคมโลก และนักลงทุนต่างชาติ ทั้งนี้ มีผู้แสดงความคิดเห็น ๑ ราย ให้ข้อสังเกตเพิ่มเติมว่า ด้วยในระยะหลังธุรกรรมมีความหลากหลายและซับซ้อนมากขึ้น จึงอาจส่งผลกระทบต่อคุณภาพของสถิติข้อมูล ที่ ธปท. รวบรวม และผู้แสดงความคิดเห็นอีก ๑ รายมีความเห็นว่า การเรียกข้อมูลจากประชาชนจำเป็นต้องดำเนินการด้วยความระมัดระวังในการรักษาความเป็นส่วนตัวของผู้มีหน้าที่รายงานและควรมีการสื่อสารวัตถุประสงค์ของการเก็บข้อมูลให้ชัดเจน เพื่อสร้างความไว้วางใจในการใช้และเก็บรักษาข้อมูลที่โปร่งใสและปลอดภัยต่อไป	ดังกล่าวจะอยู่ภายใต้แนวทางการรักษาความลับตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด
๓. การกำหนดให้สถาบันการเงินดำรงเงินฝากไว้ที่ ธปท. เพื่อประโยชน์ในการดำเนินนโยบายการเงิน	ส่วนใหญ่เห็นว่า มาตรการดังกล่าวมีความจำเป็นและสอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบัน เนื่องจากเป็นเครื่องมือที่มุ่งเน้นการบริหารสภาพคล่องโดยรวมของระบบ ทั้งนี้ มีผู้แสดงความคิดเห็น ๑ ราย ให้ข้อสังเกตเพิ่มเติมว่า แม้มาตรการนี้จะมีความจำเป็น แต่อาจทำให้สถาบันการเงินสูญเสียโอกาสในการลงทุนในแหล่งที่ให้ผลตอบแทนสูงกว่า เนื่องจากเงินที่ฝากไว้ที่ ธปท. ไม่สามารถนำไปใช้ในการลงทุน หรือให้สินเชื่อในตลาดได้อย่างเต็มที่ และขาดโอกาสในการเพิ่มกำไร	ธปท. รับทราบความเห็น โดยการกำหนดให้สถาบันการเงินดำรงเงินฝากไว้ที่ ธปท. ตามมาตรา ๓๔ แห่ง พ.ร.บ. ธปท. เป็นหนึ่งในเครื่องมือเพื่อการดำเนินนโยบายการเงินที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินนโยบายการเงินและบริหารจัดการสภาพคล่องของระบบตามมาตรฐานสากล ซึ่ง ธปท. ได้มีการพิจารณานำมาใช้ตามความเหมาะสมและจำเป็น โดยคำนึงถึงพัฒนาการของรูปแบบธุรกิจของสถาบันการเงินด้วย

ประเด็นที่มีการแสดงความคิดเห็น	ความคิดเห็นและข้อสังเกตจากผู้เกี่ยวข้อง	คำชี้แจงผลการพิจารณา
	หรือหากมีเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขในการดำรงเงินฝาก สถาบันการเงินอาจต้องปรับตัวอย่างรวดเร็ว ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อการบริหารจัดการเงินฝากและการดำเนินงานของสถาบันการเงิน	
๔. การเป็นนายธนาคารของสถาบันการเงิน และการช่วยเหลือทางการเงินแก่สถาบันการเงินในกรณีที่สถาบันการเงินประสบปัญหาสภาพคล่องอันอาจมีผลกระทบต่อเสถียรภาพของระบบเศรษฐกิจและระบบการเงินเป็นส่วนรวม	ส่วนใหญ่เห็นว่า มีความจำเป็นและสอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบัน โดยเห็นว่าการช่วยเหลือทางการเงินแก่สถาบันการเงินของ ธปท. เป็นเครื่องมือสำคัญในการรักษาเสถียรภาพของระบบการเงิน และป้องกันผลกระทบทางเศรษฐกิจ ให้มีความมั่นคงในระยะยาว และเสริมสร้างความเชื่อมั่นในตลาดการเงิน โดยการที่ ธปท. ให้ความช่วยเหลือสถาบันการเงินในฐานะแหล่งสุดท้าย (Last Resort) จะช่วยสร้างความมั่นใจว่าระบบการเงินมีกลไกรองรับในภาวะวิกฤตที่อาจส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพของเศรษฐกิจ ทำให้สถาบันการเงินสามารถปรับตัวเมื่อเกิดวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจได้อย่างทันท่วงทีซึ่งบทบาทของ ธปท. ในข้อนี้ไม่สามารถทดแทนได้ด้วยกลไกของภาคเอกชน ทั้งนี้ มีผู้แสดงความคิดเห็น ๑ ราย ให้ข้อสังเกตเพิ่มเติมว่าหาก ธปท. เข้าช่วยเหลือสถาบันการเงินที่ประสบปัญหาสภาพคล่องจำนวนมาก อาจส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพทางการเงินของ ธปท. เองได้ โดยเฉพาะการให้ความช่วยเหลือในจำนวนมากหรือในระยะยาว	ธปท. รับทราบความเห็น โดยการให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่สถาบันการเงินในกรณีที่สถาบันการเงินประสบปัญหาสภาพคล่องอันอาจมีผลกระทบอย่างร้ายแรงต่อเสถียรภาพของระบบเศรษฐกิจและระบบการเงิน มีกลไกในการพิจารณาที่รอบคอบ และเป็นลำดับ ตั้งแต่กระบวนการภายในของ ธปท. การเห็นชอบของคณะกรรมการนโยบายสถาบันการเงิน (กนส.) และการอนุมัติของคณะรัฐมนตรี นอกจากนี้ ยังมีกลไกตามพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ให้อำนาจ ธปท. กำกับดูแลสถาบันการเงินเพื่อให้สถาบันการเงินมีความมั่นคง มีประสิทธิภาพ และมีเสถียรภาพ ซึ่งจะช่วยลดโอกาสในการเกิดปัญหาของสถาบันการเงินที่จะนำมาสู่การเข้าช่วยเหลือทางการเงินแก่สถาบันการเงินตาม พ.ร.บ. ธปท. นี้ด้วย

ประเด็นที่มีการแสดงความคิดเห็น	ความคิดเห็นและข้อสังเกตจากผู้เกี่ยวข้อง	คำชี้แจงผลการพิจารณา
๕. การรักษาเสถียรภาพของระบบเศรษฐกิจและระบบการเงิน โดยให้ ธปท. มีอำนาจเสนอแผนการแก้ไขปัญหาสถาบันการเงิน และหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับแผนการแก้ไขปัญหาสถาบันการเงินดังกล่าว	ส่วนใหญ่เห็นว่า มีความจำเป็นและสอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบัน โดยเห็นว่าการมีเครื่องมือและกลไกที่มีประสิทธิภาพจะช่วยป้องกันความเสี่ยงเชิงระบบ (Systemic Risk) สามารถแก้ไขปัญหาสถาบันการเงินอย่างทันท่วงที รักษาความเชื่อมั่นต่อระบบสถาบันการเงินโดยรวม สอดคล้องกับการกิจหลักของ ธปท. นอกจากนี้ ยังเป็นกระบวนการที่มีระบบการตรวจสอบและถ่วงดุลอำนาจ โดยการตัดสินใจผ่านการพิจารณาอย่างรอบด้าน ทั้งในมุมมองของ ธปท. (ผู้กำกับดูแล) คณะกรรมการนโยบายสถาบันการเงิน (ผู้กำหนดนโยบาย) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง (ผู้ดูแลด้านการคลัง) และคณะรัฐมนตรี (ผู้รับผิดชอบนโยบายสูงสุดของประเทศ) ทั้งนี้ มีผู้แสดงความคิดเห็น ๒ ราย ให้ข้อสังเกตเพิ่มเติมว่า การประเมินสถานการณ์ของสถาบันการเงินที่ประสบปัญหาสภาพคล่องเป็นเรื่องที่มีความซับซ้อน เนื่องจากต้องพิจารณาหลายปัจจัย เช่น สถานะทางการเงิน ความเสี่ยงระยะยาว และผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นกับระบบการเงินโดยรวม ซึ่งหากไม่สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ อาจทำให้แนวทางการแก้ไขไม่เหมาะสมและไม่สามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้	ธปท. รับทราบความเห็น โดยที่ผ่านมา ธปท. มีการประเมินสถานการณ์ของสถาบันการเงิน และมีการทดสอบภาวะวิกฤติ (Stress Test) จากผลกระทบของตัวแปรและปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนมีการเตรียมพร้อมล่วงหน้าอย่างเป็นระบบ เช่น การทดสอบสถานการณ์จำลอง เพื่อให้มีความมั่นใจว่าหากสถาบันการเงินเกิดปัญหา ธปท. จะสามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพและทันท่วงที

ประเด็นที่มีการแสดงความคิดเห็น	ความคิดเห็นและข้อสังเกตจากผู้เกี่ยวข้อง	คำชี้แจงผลการพิจารณา
	ธปท. จึงควรมีกระบวนการที่ชัดเจนและเตรียมพร้อมไว้ล่วงหน้า เพื่อให้แผนการแก้ไขปัญหามีประสิทธิภาพและลดผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น	
๖. การกำหนดขอบเขตและเงื่อนไขในการให้กู้ยืมเงินในการดำเนินการระบบชำระหนี้ที่ ธปท. จัดตั้ง	ส่วนใหญ่เห็นว่า มีความจำเป็นและสอดคล้องกับสภาพการณ์แล้ว โดยเห็นว่า เป็นเครื่องมือที่จำเป็นในการป้องกันความเสี่ยงเชิงระบบในด้านการปฏิบัติการ (Operational Systemic Risk) และเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารสภาพคล่องของสถาบันการเงิน ทำให้การชำระหนี้ในระบบเป็นไปอย่างราบรื่นต่อเนื่องสอดคล้องกับหลักปฏิบัติสากล ทั้งนี้ มีผู้แสดงความคิดเห็น ๑ ราย ให้ข้อสังเกตเพิ่มเติมว่า ธปท. ควรกำหนดวัตถุประสงค์และเงื่อนไขการให้กู้ยืมที่ชัดเจนและยืดหยุ่นเพียงพอเพื่อรองรับสถานการณ์ต่าง ๆ หรือเทคโนโลยีการชำระเงินที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และควรมีมาตรการดูแลความเสี่ยงด้านต่าง ๆ เช่น ความเสี่ยงด้านเครดิต ความเสี่ยงด้าน moral hazard ความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ และความเสี่ยงด้านชื่อเสียง	ธปท. รับทราบความเห็น โดยมีการกำหนดหลักเกณฑ์และวัตถุประสงค์ในการให้กู้ยืมเงินดังกล่าวไว้ในระเบียบและประกาศของ ธปท. ที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งได้จัดให้มีการทบทวนหลักเกณฑ์และเงื่อนไขให้เหมาะสมกับสถานการณ์ เทคโนโลยีการชำระเงินและความเสี่ยงด้านต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไปเป็นระยะ โดยจะนำความเห็นและข้อเสนอแนะที่ได้รับมาประกอบการทบทวนต่อไป
๗. บทกำหนดโทษ	ส่วนใหญ่เห็นว่า บทกำหนดโทษตาม พ.ร.บ. ธปท. มีความจำเป็นและสอดคล้องกับสภาพการณ์แล้ว	ธปท. รับทราบความเห็น โดยเมื่อปี ๒๕๖๔ มีการทบทวนโทษอาญาใน พ.ร.บ. ธปท. โดยเปลี่ยนจากความผิดทางอาญาเป็นความผิดทางวินัย ใน ๒ ฐานความผิด คือ ความผิดตามมาตรา ๖๓ กรณีบุคคลซึ่งทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเงินและการลงทุน

ประเด็นที่มีการแสดงความคิดเห็น	ความคิดเห็นและข้อสังเกตจากผู้เกี่ยวข้อง	คำชี้แจงผลการพิจารณา
	ทั้งนี้ มีผู้แสดงความคิดเห็น ๑ ราย ให้ข้อสังเกตเพิ่มเติมว่า ควรมีการทบทวนความเหมาะสมของบทกำหนดโทษและอัตราโทษ เป็นระยะ เพื่อให้แน่ใจว่าบทกำหนดโทษและอัตราโทษดังกล่าวยังคงมีความเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ การเงิน และ เทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไปในอนาคตด้วย และมีผู้แสดงความคิดเห็น อีก ๑ ราย ให้ความเห็นว่า บทกำหนดโทษอาญาควรสมเหตุสมผล และไม่รุนแรงเกินไป เพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบทางลบต่อระบบ เศรษฐกิจและการดำเนินงานของสถาบันการเงิน	ระหว่างประเทศ ไม่จัดส่งข้อมูลให้ ธปท. ตามหลักเกณฑ์ที่ ธปท. กำหนด และความผิดตามมาตรา ๖๕ กรณีสถาบันการเงิน ไม่ดำรงเงินฝากไว้ที่ ธปท. ตามหลักเกณฑ์ที่ ธปท. กำหนด
๘. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ	มีผู้แสดงความคิดเห็น ๑ ราย ให้ความเห็นว่า พ.ร.บ. ธปท. มีความเหมาะสมและเป็นไปตามมาตรฐานสากลในภาพรวมแล้ว อย่างไรก็ตาม มีความท้าทายบางประการที่ ธปท. ควรให้ความสำคัญเพิ่มเติม เพื่อส่งเสริมการปฏิบัติหน้าที่ของ ธปท. ในฐานะธนาคารกลาง เช่น การบริหารจัดการความคาดหวังของ สาธารณชน และการปรับตัวรับความท้าทายใหม่ ๆ และผู้แสดง ความคิดเห็นอีก ๑ ราย ให้ความเห็นว่า ควรมีการเพิ่มช่องทางการสื่อสารนโยบายของ ธปท. ต่อสาธารณชนให้มากยิ่งขึ้น และควรสื่อสารโดยใช้ภาษาที่ประชาชนทั่วไปสามารถเข้าใจได้ง่าย	ธปท. รับทราบความเห็น โดยที่ผ่านมา ธปท. ได้พัฒนาแนวทางการสื่อสารให้เหมาะสมกับ stakeholder แต่ละกลุ่ม ผ่านช่องทางที่ทันสมัยและเข้าถึงประชาชนในวงกว้าง เช่น เว็บไซต์ และ social media ต่าง ๆ โดยจะนำความเห็นและข้อเสนอแนะที่ได้รับมา ประกอบการพิจารณาเพื่อปรับปรุงภาษาและรูปแบบการสื่อสาร ให้เข้าใจได้ง่ายยิ่งขึ้นต่อไป